

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre des vacations, saisi par le Ministre du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la nature et de la Politique de l'eau pour la Région de Bruxelles-Capitale, le 10 septembre 1993, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale "relatif au contrôle du respect des dispositions légales et réglementaires en matière d'environnement", a donné le 15 septembre 1993 l'avis suivant:

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede vakantiekamer, op 10 september 1993 door de Minister van Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering "betreffende het toezicht op het naleven van de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake leefmilieu", heeft op 15 september 1993 het volgend advies gegeven :

Proposant.

On écrira : "Sur la proposition du Ministre du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la nature et de la Politique de l'eau,".

Dispositif.

Article 1er.

Alinéa 1er.

1. Certaines dispositions des législations et réglementations mentionnées à l'alinéa 1er relèvent de la compétence de l'autorité fédérale (1). Il n'appartient, dès lors, pas à la région de désigner des agents en vue de rechercher et de constater des infractions à ces dispositions.

Il est donc proposé de remplacer, dans la phrase introductive, les mots "les infractions aux dispositions des législations et règlements suivants" par les mots "les infractions aux dispositions des lois, ordonnances et arrêtés suivants, dans la mesure où les matières qu'elles régissent ressortissent à la compétence de la région :".

(1) Il en est ainsi notamment des dispositions arrêtant des normes de produits (article 6, § 1er, II, alinéa 2, 1°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles).

2. Plutôt que d'ajouter, chaque fois, dans l'énumération, la précision "et ses arrêtés d'exécution", mieux vaut, à la fin de cette énumération, prévoir un numéro supplémentaire rédigé comme suit :

"...° les arrêtés d'exécution des lois et ordonnances ci-avant mentionnés."

3. Au 3°, si la mention de la loi du 5 mai 1888 est maintenue, les mots "notamment l'article 1er" doivent être omis.

4. Si l'énumération de l'alinéa 1er est complétée comme on vient de le suggérer, il n'y a pas lieu, au 5°, de citer le titre Ier du règlement général pour la protection du travail, dès lors que les auteurs du projet font mention, au 3°, de la loi du 5 mai 1888 qui en constitue le fondement légal.

En tout état de cause, les mots "notamment les articles 7 et 20" doivent être omis.

5. Le texte français en projet fait un usage excessif des majuscules.

L'observation vaut également pour l'article 3 et l'annexe I.

.../...

Alinéa 2.

1. Les mots "Outre les agents qui ont déjà des pouvoirs de police" sont inutiles et doivent être omis.

2. A la troisième ligne du texte français en projet, on écrira : "fonctionnaire dirigeant", et à la dixième ligne : "constatation".

3. Mieux vaut, in fine, remplacer les mots "de certaines législations et règlements qu'il indique parmi ceux qui sont énumérés à l'alinéa précédent" par les mots "de certaines des législations et réglementations énumérées à l'alinéa 1er qu'il indique".

Alinéa 3.

Il résulte des alinéas 1er et 2 que ceux-ci ne s'appliquent pas aux fonctionnaires et agents de l'Agence "Bruxelles-Propreté". L'alinéa 3 est donc inutile et doit être omis.

Article 2.

1. L'on n'aperçoit pas à quel titre les fonctionnaires et agents visés à l'article 1er, alinéa 1er, auraient pu, selon l'expression particulièrement peu précise de

.../...

l'article 2, alinéa 1er, "avoir été légitimés par le pouvoir national antérieur".

Les mots "soit avoir été légitimés par le pouvoir national antérieur, soit" doivent, dès lors, être omis.

2. Aux alinéas 1er et 2, l'emploi du futur, dans le texte français, ne se justifie pas. Il faut remplacer le mot "devront" par "doivent".

3. L'alinéa 3, qui contient une disposition abrogatoire, doit faire l'objet d'un article distinct.

Annexes.

1. Pour répondre à son objet, la carte de légitimation doit indiquer l'identité de celui qui est tenu d'en être porteur et faire apparaître que celui-ci est chargé de la surveillance des dispositions mentionnées.

Les modèles prévus par les annexes en projet ne reflètent pas suffisamment ces exigences. Ils doivent être revus en conséquence.

2. Dans chacun des modèles de carte de légitimation, figure la phrase suivante : "Les autorités doivent lui prêter aide et protection dans l'exercice de ses fonctions".

.../...

Si, par cette phrase, les auteurs du projet entendent rappeler une obligation imposée par une règle de droit existante, force est de constater qu'une telle règle n'existe pas en l'espèce, sous réserve de quelques dispositions dont l'objet est beaucoup plus précis que celui qui ressort de la phrase précitée. Ceci étant, il n'est pas au pouvoir du Gouvernement d'imposer à toutes les autorités qu'elles prêtent aide et protection aux fonctionnaires et aux agents qu'il désigne pour rechercher et constater des infractions.

Si les auteurs du projet n'entendent pas prévoir une véritable obligation, le texte prêterait à équivoque, et serait, au demeurant, dépourvu de toute utilité.

Par conséquent, mieux vaut omettre ladite phrase.

Au bas de l'annexe I, il faudrait écrire :

"E. SCHAMP,
Inspecteur général

J.-P. HANNEQUART,
Directeur général".

Volgens artikel 84, tweede lid, dat bij de wet van 15 oktober 1991 is ingevoegd in de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moet de minister, wannneer hij vraagt dat het advies van de afdeling wetgeving binnen een termijn van ten hoogste drie dagen wordt gegeven, dat verzoek om spoedbehandeling met bijzondere redenen omkleden. In het onderhavige geval luidt de motivering aldus :

"... ce projet d'arrêté doit être adopté dans les délais les plus brefs pour permettre au service de l'inspectorat de l'Institut Bruxellois pour la Gestion de l'Environnement de mener des contrôles efficaces en matière de respect des législations environnementales".

*

De Raad van State moet zich, binnen de korte termijn die hem is toegemeten, bepalen tot het maken van de volgende opmerkingen.

*

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Het ontworpen besluit heeft betrekking op de aanwijzing van ambtenaren en beambten belast met het opsporen en het vaststellen van de overtredingen van diverse bepalingen, inzonderheid die van de wet van 5 mei 1888 betreffende het toezicht op de gevaarlijke, ongezonde of hinderlijke inrichtingen en op de stoomtuigen en stoomketels, alsook van titel I van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming.

.../...

Laatstgenoemde bepalingen zullen in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest echter niet meer van kracht zijn wanneer de ordonnantie van 30 juli 1992 betreffende de milieuvergunning in werking treedt. De artikelen 2 en 3 van de wet van 5 mei 1888, en bijgevolg ook titel I van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming worden immers opgeheven bij artikel 77, 1°, van de ordonnantie van 30 juli 1992, waarvan de bepalingen in werking treden op de data vastgesteld door de Regering, te weten uiterlijk 1 december 1993, zoals bepaald bij artikel 85 van die ordonnantie.

Derhalve behoren in het ontworpen besluit de wet van 5 mei 1888 en titel I van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming slechts te worden vermeld voor zover het besluit van kracht zou worden vóór de inwerkingtreding van de ordonnantie van 30 juli 1992.

Voorts wordt in de aanhef van het ontworpen besluit verwezen naar de ordonnantie van 30 juli 1992, doch artikel 1 van dit besluit vermeldt ze niet. Dit gebrek aan overeenstemming moet worden verholpen. Indien de stellers van het ontwerp de ordonnantie en de uitvoeringsbesluiten ervan wensen te vermelden in de lijst van wetten en reglementen genoemd in artikel 1, moet er evenwel op gewezen worden dat het ontworpen besluit, doordat het toepasselijk zou zijn op het opsporen en het vaststellen van de overtredingen van de bepalingen van de ordonnantie en van de uitvoeringsbesluiten ervan, niet in werking zou mogen treden vóór de inwerkingtreding van die bepalingen; indien het de bedoeling is van de stellers van het ontworpen besluit om dit besluit in werking te doen treden vóór de inwerking-

.../...

treding van die bepalingen, behoort de ontworpen tekst een bijzondere bepaling dienaangaande te bevatten.

2. Een beambte kan voor het opsporen en het vaststellen van de overtredingen van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van de uitvoeringsbesluiten ervan pas worden aangewezen indien hij vooraf door de Regering is aangewezen om monsters te nemen of te laten nemen en ze door een erkend laboratorium te laten analyseren, zoals wordt voorgeschreven bij de artikelen 36 en 37 van die wet.

Derhalve behoort het ontworpen besluit dienovereenkomstig te worden herzien.

Aanhef.

Eerste lid.

Er behoort te worden verwezen naar artikel 121, in plaats van artikel 120, van het Boswetboek.

Tweede, derde en vijfde lid.

Onder voorbehoud van de eerste algemene opmerking moeten in de aanhef de wijzigingen worden aangegeven die zijn aangebracht in de tekst welke de rechtsgrond van het besluit vormt. Derhalve moet :

.../...

- 1° het tweede lid aangevuld worden met de woorden ", gewijzigd bij de wetten van 30 juni 1967 en 11 februari 1986";
- 2° het derde lid aangevuld worden met de woorden ", vervangen bij de wet van 22 december 1989";
- 3° het vijfde lid aangevuld worden met de woorden ", gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1967".

Twaalfde lid.

Indien de vermelding van de ordonnantie van 30 juli 1992 gehandhaafd blijft (zie algemene opmerking 1), moet de verwijzing als volgt worden gesteld :

"Gelet op de ordonnantie van 30 juli 1992 betreffende de milieuvergunning, inzonderheid op artikel 63".

Dertiende lid.

Het zou beter zijn dit lid als volgt te stellen :

"Gelet op het koninklijk besluit van 8 maart 1989 tot oprichting van het Brussels Instituut voor Milieubeheer, inzonderheid op artikel 3, § 2, gewijzigd bij de ordonnantie van 30 juli 1992, en § 4, ingevoegd bij de wet van 16 juni 1989;".

.../...

Voordrachtformulier.

Men schrijve : "Op de voordracht van de Minister van Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid,".

Bepalend gedeelte.Artikel 1.Eerste lid.

1. Sommige bepalingen in de wetten en reglementen vermeld in het eerste lid ressorteren onder de federale overheid (2). Derhalve komt het niet aan het gewest toe beambten aan te wijzen met het oog op het opsporen en het vaststellen van overtredingen van die bepalingen.

Er wordt dan ook voorgesteld in de inleidende zin de woorden "de volgende wettelijke en reglementaire bepalingen" te vervangen door de woorden "de overtredingen van de bepalingen van de volgende wetten, ordonnances en besluiten, in zoverre de aangelegenheden die ze regelen tot de bevoegdheid van het gewest behoren :".

(2) Dit is inzonderheid het geval met de bepalingen die produktnormen vaststellen (artikel 6, § 1, II, tweede lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

2. Veeleer dan telkenmale in de opsomming de woorden "en de uitvoeringsbesluiten ervan" toe te voegen zou het beter zijn aan het eind van die opsomming een extra nummer toe te voegen, luidende :

"...° de besluiten tot uitvoering van voornoemde wetten en ordonnanties."

3. Indien de vermelding van de wet van 5 mei 1888 gehandhaafd blijft, moeten in onderdeel 3° de woorden "inzonderheid op artikel 1" vervallen.

4. Indien de opsomming in het eerste lid aangevuld wordt zoals is voorgesteld, behoort titel I van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming niet te worden vermeld in onderdeel 5°, daar de stellers van het ontwerp in onderdeel 3° de wet van 5 mei 1888 vermelden, die de rechtsgrond ervan vormt.

Hoe dan ook moeten de woorden "inzonderheid op de artikelen 7 en 20" vervallen.

5. In de Franse versie van de ontworpen tekst is er een overdadig gebruik van hoofdletters.

Die opmerking geldt eveneens voor artikel 3 en voor bijlage I.

.../...

Tweede lid.

1. De woorden "Naast de ambtenaren die reeds politiebevoegdheden hebben" moeten als overbodig vervallen. De eerste zin van het tweede lid moet dan als volgt luiden : "De Minister van Leefmilieu kan, na het advies van de leidend ambtenaar en van de adjunct-leidend ambtenaar van het Brusselse Instituut voor Milieubeheer te hebben ingewonnen, andere ambtenaren ...".

2. Op de derde regel van de Franse tekst schrijven men "fonctionnaire dirigeant", en op de tiende regel "constatation".

3. Het zou beter zijn aan het eind de woorden "van sommige wetten en reglementen die hij aanwijst uit de in vorig lid opgesomde" te vervangen door de woorden "van sommige van de in het eerste lid opgesomde wetten en reglementen die hij aanwijst".

Derde lid.

Uit het eerste en het tweede lid vloeit voort dat die bepalingen niet van toepassing zijn op de ambtenaren en beampten van het Agentschap "Net Brussel". Het derde lid moet dus als overbodig vervallen.

.../...

Artikel 2.

1. Het is niet duidelijk in welke hoedanigheid de ambtenaren en beambten bedoeld in artikel 1, eerste lid, volgens de bijzonder onnauwkeurige uitdrukking "gelegitimeerd (hadden kunnen) zijn door de vroegere nationale overheid", zoals wordt bepaald bij artikel 2, eerste lid.

De woorden "hetzij gelegitimeerd zijn door de vroegere nationale overheid, hetzij" moeten bijgevolg vervallen.

2. In het eerste en het tweede lid van de Franse tekst is er geen grond om de toekomstige tijd te gebruiken. Het woord "devront" moet worden vervangen door het woord "doivent".

3. Het derde lid, dat een opheffingsbepaling bevat, moet in een afzonderlijk artikel worden opgenomen.

Bijlagen.

1. Wil de legitimatiekaart in overeenstemming zijn met het beoogde doel, dan moet zij de identiteit vermelden van de toekomstige houder ervan en moet erop aangegeven zijn dat betrokkene belast is met het toezicht op voormelde bepalingen.

.../...

De in de ontworpen bijlagen afgedrukte modellen voldoen ongenoegzaam aan die vereisten. Zij moeten dienovereenkomstig worden herzien.

2. In elk van de modellen van legitimatiekaart komt de volgende zin voor : "De overheden dienen haar/hem bijstand te verlenen en bescherming te bieden bij de uitoefening van haar/zijn functie".

Indien het de bedoeling van de stellers van het ontwerp is om met deze zin te herinneren aan een verplichting opgelegd bij een bestaande rechtsregel, moet worden vastgesteld dat een zodanige regel in het onderhavige geval niet bestaat, met uitzondering van enkele bepalingen waarvan de strekking veel preciezer is dan die welke uit voornoemde zin blijkt. Voorts is de Regering niet bevoegd om alle overheden de verplichting op te leggen bijstand te verlenen en bescherming te bieden aan de ambtenaren en beambten die ze aanwijst met het oog op het opsporen en het vaststellen van overtredingen.

Indien de stellers van het ontwerp niet voornemens zijn een werkelijke verplichting op te leggen, is de tekst dubbelzinnig opgesteld en voor het overige onnodig.

Bijgevolg zou het beter zijn die zin weg te laten.

Onderaan bijlage I dient te worden geschreven :

"E. SCHAMP,
Inspecteur-generaal

J.-P. HANNEQUART,
Directeur-generaal".

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs : C.-L. CLOSSET,
de Heren :

président de chambre,
kamervoorzitter,

Y. KREINS,
P. HANSE,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame : J. GIELISSEN,
Mevrouw :

greffier,
griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS, président de chambre.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J.-J. STRYCKMANS, kamervoorzitter.

Le rapport a été présenté par M. B. JADOT, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme C. DEBROUX, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. JADOT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. C. DEBROUX, adjunct-referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

J. GIELISSEN.

C.-L. CLOSSET.